

Der åbnes mulighed for frasalg af bygningerne på ejendom nr. 2. Herved reduceres kapitalkravet ved erhvervelse eller fortsat besiddelse af en ejendom til samdrift.

Der foreslås adgang for aktie- og anpartsselskaber til erhvervelse af landbrugsejendomme, dog således at stemmemajoriteten skal indehaves af en jordbruger, der opfylder de sædvanlige erhvervelsesbetingelser, herunder bopælspligten. Aktie- og anpartsselskabsformen er almindeligt udbredt i det øvrige erhvervsliv og indebærer en række klare fordele, som også bør kunne komme landbruget til gode. Bl.a. vil de udbyggede regelsæt i lovgivning og praksis vedrørende disse selskabsformer kunne løse konflikter mellem parterne og for myndighederne medføre en lettelse i administrationen. Den økonomiske risiko kan spredes, og i det omfang virksomheden er finansieret ved ansvarlig kapital, opnås endvidere en fleksibilitet i kapitalafløbningen, idet overskuddet i virksomheden er afgørende for aktionærernes udbytte. Herved opnås en bedre sikkerhed i tilfælde af konjunkturudsving eller uheld, sygdomme el.lign. på den enkelte bedrift.

Landbrugsministeren vil tage erfaringerne med denne nye ejerform op til vurdering, når der er registreret 500 aktie- eller anpartsselskaber med adkomst på en landbrugsejendom. På denne baggrund vil landbrugsministeren eventuelt foreslå ændringer i loven. De 500 selskaber omfatter ikke enkeltmandsejede og rene familieejede selskaber.

I den gældende lov anses skovdyrkning kun inden for nærmere angivne grænser som jordbrugsmæssig drift.

De gældende restriktioner foreslås ophævet, idet almindelige økonomiske betragtninger herefter vil være afgørende for, i hvilket omfang tilplantning finder sted. Dette er i overensstemmelse med regeringens ønske om at fremme skovplantning. Det forventes, at tilplantning hovedsagelig vil ske på jord af ringe bonitet, eventuelt i forbindelse med støtte efter de foreslåede regler i forberedelsesloven, jf. det den 26. oktober 1988 fremsatte lovforslag (L 70) vedrørende støtte til udtagning af agerjord, ekstensivering, skovbrugsforanstaltninger m.v.

Skovparceller på 35 ha og derover samt mindre skovparceller, der ligger hensigtsmæssigt for sammenlægning til rationel skovdrift, foreslås at kunne frastykkes, hvis de pålægges fredskovspligt. Der vil herved blive bedre muligheder for at samle flere mindre skovarealer under en rentabel samdrift, ligesom frasalg kan give landbrugerne mulighed for at frigøre en bundet kapital med henblik på en mere produktiv investering i den egentlige landbrugsdrift.

3. Befolkningsudviklingen

Lovforslaget indebærer mulighed for en styrkelse af befolkningsgrundlaget ved en vis tilflytning af personer med byerhverv.

Vigtigst for opretholdelse af et stabilt befolknings-element på landet er som hidtil, at landbrugserhvervet sikres de fornødne rammer for en sund udvikling, således at der kan opretholdes selv bærende bedrifter.

Ifølge forslaget opretholdes bopælspligten på landbrugsejendomme uændret. Forslaget rummer herudover ændringer, der forbedrer mulighederne for deltidsdrift og for, at personer med byerhverv kan tage bopæl på landet.

Adgangen til fri erhvervelse af ejendomme på indtil 30 ha og bortfald af kravet om jordbrug som væsentligste erhverv ved køb af ejendom nr. 2 tilgodeser deltidslandmændene. Adgang til at frastykke bygninger på ejendom nr. 2 skaber mulighed for at etablere attraktive ejendomme til boligformål. Den videre adgang til dannelse af fællesskaber forventes ligeledes at kunne medvirke til etablering af driftstyper, der har interesse også for deltagere med byerhverv ved siden af.

4. Miljøhensyn

Administrationen af landbrugsloven må ske i et samspil med den øvrige areal- og miljøforvaltning. Den almindelige tendens imod færre og større bedrifter og besætninger medfører en koncentration af den del af miljøbelastningen, der hidrører fra den animalske produktion. Under forudsætning af, at der gennemføres de fornødne foranstaltninger til imødegåelse af forureningen fra disse bedrifter, kan dette dog være en fordel, idet investeringsomkostningerne pr. dyreenhed kan holdes nede, ligesom kontrolproblemerne bliver mindre. Endvidere vil anvendelse af gødningen bedre kunne indpasses i sædskiftet på de større bedrifter, hvor det typisk er mere varieret end på de mindre bedrifter.

Behovet for jord til opfyldelse af de miljømæssige harmoniregler betragtes som nævnt ovenfor som en særligt kvalificerende omstændighed, der begrundes, at der kan ses bort fra arealgrænser m.v. ved sammenlægning og samdrift.

Ved gennemførelse af den seneste ændring af landbrugsloven i 1986 blev indført de særlige regler om naboers fortrinsstilling til erhvervelse af suppleringsjord ved sammenlægning og køb af ejendom nr. 2. Fortrinsstilling forudsætter, at naboen har behov for jorden for at kunne opfylde husdyrbekendtgørelsens bestemmelser om harmoni mellem areal og besætningsstørrelse, eller i sjældne tilfælde, at der er tale om særlige behov for en specialproduktion såsom væksthugartneri.